

РЕШЕНИЕ

№ 1989

гр. София, 26.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 28.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Първолета Станчева, като разгледа дело номер **2985** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 203 от АПК във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по исковата молба на Л. С. Г. чрез пълномощник адв. А. Г. против Столична община, с която се претендира обезщетение за неимуществени вреди в размер на 6 000 лв. (като част от 10 000 лв.), ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата. Претенцията за обезвреда произтича от незаконосъобразното бездействие на служители на общината, довело до изключително забавяне (41 години) на отчуждително - обезщетителната процедура по заповед за отчуждаване №РД-34-1414/10.06.1981 г. на председателя на ИК на СНС, приключила с издаване на заповед № СОА22-РД41-1/23.09.2022 г. на кмета на Столична община, с която е определено имотно обезщетение, представляващо гараж № 2, находящ се в [населено място], [улица], ет. 1 с площ 26.91 кв.м. Неимуществените вреди се изразяват в душевни страдания, породени от мудната работа на администрацията. Считано от 2001 г. (смъртта на неговият наследодател С. Г.) Л. Г. ежесечно, а на моменти и ежеседмично посещава общината, провежда телефонни разговори, опитва се да се срещне с хората, които вземат решението да придвижат нещата напред, за да дойде накрая 2022 г. и да получи дължимото му се обезщетение. Душевните страдания се изразяват в значителна и нетипична за него изнервеност, недоспиване, обезнадежденост, загуба на

доверие в местната власт и държавата като цяло, влошаване на отношенията в семейната среда, значително увеличаване на честотата на тютюнопушенето, напрегнатост и чувство на безпомощност, чувство за липса на справедливост – за това как общината отнема от фамилията един имот и не дава равностойно обезщетение. Сочи се, че в рамките на обичайния си приятелски кръг нееднократно се е случвало Л. Г. да бъде обект на закачки и подигравки, словесни подхвърляния за това, че докато му се даде гараж ще му изгние автомобила, че междувременно ще забранят автомобилите и т.н. Твърди се, че Л. Г. е направил опит на впише в Службата по вписвания заповед № СОА22-РД41-1/23.09.2022 г. на кмета на Столична община, но с определение № 1959/12.12.2022 г. на съдия по вписвания към Службата по вписвания към Софийския районен съд е постановен отказ за вписване. От ищецът е направен опит да се снабди с нова заповед, в която констатираните нередовности от страна на съдията по вписвания да бъдат отстранени. От страна на Столична община е отказано издаване на нова заповед или заповед за допълване на вече издадената заповед. При направен втори опит от Л. Г. заповед № СОА22-РД41-1/23.09.2022 г. на кмета на Столична община е вписана в Службата по вписвания.

С допълнителна молба ищецът е конкретизирал периода на исковата претенция, както следва: от 01.10.2018 г. до 23.03.2023 г. (датата на депозиране на исковата молба. Посочен е и размерът на иска – 6000 лева (частичен иск от 10 000 лв.), ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба.

В съдебно заседание така предявеният иск се поддържа от ищеца Л. Г.. Посочва, че бездействието на общинските органи по повод липсата на адекватно отчуждаване е довело до изключителна нервност, безпомощност и неблагоприятно здравословно му състояние. Изтъква, че от приложената по делото административна преписка е видно, какви действия са предприети от негова страна, респ. какви действия не е предприела общинската администрация в разумни срокове, макар че за голяма част от дължимите се действия не са предвидени конкретни срокове, то забавянето излиза извън границите на приемливите срокове. Претендира уважаване на предявения иск и присъждане на сторените разноски.

Ответникът Столична община, чрез процесуалния си представител юрк. Л., в депозираната по делото отговор на исковата молба, в хода по същество и в депозираните по делото писмени бележки изразява становище за неоснователност и недоказаност на исковата претенция. Твърдението за неоснователност се основава на липсата на противоправно бездействие на ответника, недоказаност на вредата и липсата на причинно-следствена връзка. Посочва, че за да е налице бездействие от страна на административния орган е необходимо видът и характерът на търсените, но неизпълнени административни действия да са конкретни такива, каквито издаването на административен акт не е – това е волеизявление на административен орган. По отношение на твърдяното дълго бездействие намира за необходимо да отбележи, че правоимащият е имал възможност да упражни правото си на защита срещу мълчалив отказ, но не е сторил това. За пълнота отбелязва, че щеше да е налице незаконосъобразно бездействие, ако конкретно беше предоставен гараж и в един продължително дълъг период от време собственикът не е въведен във владението му. Настоящият случай не е такъв. Моли съда да постанови съдебен акт, с който да отхвърли като неоснователни и недоказани исковите претенции. Претендира присъждане на разноски съобразно приложен списък по чл. 80 от ГПК. Прави възражение по чл. 78, ал. 5 от ГПК.

Представителят на Софийската градска прокуратура изразява становище за неоснователност и недоказаност на исковата претенция. Намира, че не са налице кумулативно предвидените предпоставки на ЗДОИ.

Административен съд София-град, като взе предвид изложеното в исковата молба и представените по делото писмени доказателства, прие за установено от фактическа страна следното:

Със заповед № РД-34-1414/10.06.1981 г. на председателя на ИК на СНС на основание чл. 95 от ЗТСУ (отм.) за нуждите на КСП „Чистота“ - София, е отчужден недвижим имот пл. № 4 „А“ и 8 „А“, кв. 3 по плана на Трета индустриална зона „О.“, находящ се в [жк]. Със заповедта е определено С. Б. Г. да получи като обезщетение и един гараж. Със заповед № РД-41-796/26.03.2.1982 г. на председателя на ИК на СНС, на С. Г. е определено служебно имотно обезщетение, както следва: жилище, представляващо апартамент № 41, находящо се на 4 етаж, вх. Б, бл. 14-16, ул. „419“, [жк] и гараж № 3, бл. 15-16 на бул. „Б“, [жк]. С решение № 988/08.12.1982 г., постановено по гр.д. № 7173/1982 г. по описа на Софийския градски съд е отменена изцяло заповед № РД-41-796/26.03.1982 г. на председателя на ИК на СНС за конкретните обекти, определени като обезщетение. Със заповед № РД-41-3084/25.11.1983 г. на председателя на ИК на СНС е определено имотно обезщетение, както следва: апартамент № 61 на 13 етаж, вх. А от [жилищен адрес] Зона Б-5-2А, м. „Центъра“. За гаража не е издавана заповед по чл. 100 от ЗТСУ (отм.).

С молба № ИО-94-1-9/05.06.2015 г. Л. С. Г. и Б. С. Г. са заявили искане за отмяна на отчуждаването в частта, с която е отчужден гаража и е предвидено имотно обезщетяване с гараж, като са заявили искане обезщетяването да бъде парично. С молба № СОА16-ГР94-7817/22.11.2016 г. молителите са депозирали нотариално заверени декларации по чл. 103, ал. 5 от ЗТСУ (отм.). С възлагателно писмо № СИС18-РОК66-34(1)/23.05.2018 г. на кмета на Столична община, на основание § 9, ал. 1 от ПР на ЗУТ е възложено изготвяне на нова оценка по пазарни цени на отчуждения гараж.

С молба вх. № СИС18-ГР94-138(4)/20.12.2018 г. Л. и Б. Г. са заявили искане за довършване на отчуждителното производство по реда на § 9 от ПР на ЗУТ. Съгласно нотариално заверена молба - декларация вх. № СИС 18-ГР94-138/01.04.2019 г. правоимащите са направили избор на недвижим имот, с който да бъдат обезщетени, а именно: гараж, находящ се на [улица], за който е съставен АЧОС №1325/09.07.2013 г.

С решение № 301 по протокол № 55/12.05.2022 г. на Столичния общински съвет, предназначението на подземен гараж № 2, първо подземно ниво, [улица], район „В.“, представляващ частна общинска собственост и определен от Столичния общински съвет за отдаване под наем е променено за предоставяне в обезщетение при условията на § 9, ал. 1 от ПР на ЗУТ.

Със заповед № СОА22-РД41-1/23.09.2022 г. на кмета на Столична община на основание § 9, ал. 1 от ПР на ЗУТ във връзка с чл. 100 от ЗТСУ (отм.) и чл. 102 (отм.) от ЗС е определено имотно обезщетение – подземен гараж № 2, Първо подземно ниво, [улица], район „В.“, [населено място], полагащо се съгласно заповед № РД-34-1414/10.06.1981 г., раздел II, т. 1, б. А на Л. С. Г. и Б. С. Г. -наследници на С. Б. Г.. Заповедта е влязла в сила на 18.10.2022 г.

По делото е приложено определение № 1959/12.12.2022 г., издадено от И. М. – съдия по вписванията в СРС, с което е отказано вписването на заповед №

СОА22-РД41-1/23.09.2022 г. на кмета на Столична община по депозирана от Л. С. Г. молба вх. № 94413/12.12.2022 г.

С молба № Към САГ 22-ДР00-2616(2) от 25.01.2023 г. Л. и Б. Г. са отправили до кмета на Столична община искане за издаване на допълнителна заповед или удостоверение, с които да бъдат отстранени констатираните нередовности, съставляващи пречка за вписване на заповед № СОА22-РД41-1/23.09.2022 г. на кмета на Столична община.

С писмо изх. № СОА23-ГР94-638/13.02.2023 г. на кмета на Столична община молителите са уведомени, че издадената заповед съдържа законово изискуемите се по чл. 98 от ЗТСУ (отм.) реквизити и съдържание и не е необходимо издаването на допълнителна заповед.

За доказване на интензитета и продължителността на претърпените неимуществени вреди по делото са изслушани свидетелските показания на С. Л. Г. и И. Л. М..

В показанията си свидетелят С. Л. Г. – син на ищеца, посочва следното: През 2018 г. баща му е подал искане с приложени документи за довършване на започналото отчуждително производство по отношение на гаража. От тогава са проведени безбройни телефонни разговори от страна на Л. Г. с общинската администрация, като същите са били регулярни през периода до вписване на издадената заповед за обезщетяване – едни път или повече на седмица. От негова страна и от страна на баща му са извършвани и посещения на място. От общинската администрация е поискано представянето на площобразуване на избрания от тях гараж за обезщетяване. При отказа на съдията по вписвания да впише заповедта за обезщетение „чашата е преляла“ (образно казано), защото в заповедта не са се съдържали основни реквизити, необходими за нейното вписване в Службата по вписвания. Свидателят е бил много притеснен за здравето на баща си, защото е изнесъл всичко на гърба си, а отсреща е получил едно скандално отношение към гражданин. По принцип баща му е пушач, направил е опит да намали цигарите, който опит е бил успешен – пушил е по 4-5 цигари на ден, но това е претърпяло обрат точно през периода от 2018 г. до края на 2022 г., което е довело да връщане на старите му навици. След всеки разговор със служители на общината баща му е почервявал целия, бил е изнервен и изпотен, тъй като се е чувствал безпомощен. Всяка необходимост от комуникация с общински служители по повод приключване на отчуждителното производство е водело до тотална промяна в настроението и поведението на баща му в негативен аспект. В периода 2021 г. - 2022 г. баща му е превил многократни опити да се срещне с директора на дирекция „Инвестиционно отчуждаване“ на Столична община.

В показанията си свидетелят М. посочва, че познава Л. Г. от около тридесет години. В общият им приятелски кръг темата за неприключилото отчуждително производство е била обсъждана, като Л. Г. е бил обект на подигравки/ майтапи, които с течение на времето са започнали да го обиждат. Чувствал се е подтиснат, че не може да се справи с пасивността и мудността на общината.

Въз основа на така установеното от фактическа страна настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Исковата молба е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, като подадена от легитимирано за това лице с правен интерес, като защитата по чл. 257 от АПК е безсрочна.

Спазена е разпоредбата на чл. 205 от АПК, съгласно която искът се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. В случая исковата претенция се

основава на незаконосъобразно бездействие на служители Столична община, поради което пасивно процесуално легитимирана да отговаря по предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е Столична община, която е юридическо лице.

Разгледана по същество исковата молба е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

В чл. 4 от ЗОДОВ е уреден материално правния режим на отговорността с препращане за неуредените въпроси към граждански закони (§ 1 от ЗР на ЗОДОВ). В този смисъл искът по глава XI от АПК се основава на фактическия състав на непозволеното увреждане и за да възникне право на обезщетение в хипотезата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, е необходимо кумулативното наличие на следните предпоставки:

1. незаконосъобразен акт /отменен по съответния ред, включително нищожен или оттеглен - чл. 204, ал. 3 от АПК/, или незаконосъобразно действие и/или бездействие на орган или длъжностно лице, при или по повод на административна дейност /което се установява от съда, пред които е предявен искът за обезщетение – чл. 204, ал. 4 от АПК/;

2. вредоносен резултат, реално настъпили за ищеца вреди /имуществени ли неимуществени/;

3. причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие и бездействие и настъпилите вредоносен резултат.

Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ, Държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице. В този смисъл, тъй като отговорността на държавата се характеризира като обективна, безвиновна, вината не е елемент от фактическия състав на отговорността.

В конкретния случай се претендира, че настъпването на вредите е последица от незаконосъобразно бездействие, предвид което и с оглед разпоредбата на чл. 204, ал. 4 от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, на първо място съдът следва да установи дали ли е такова бездействие, което да е незаконосъобразно, и едва след това - дали ли е причинно следствена връзка между него и настъпилите за ищеца вреди.

Защитата срещу неоснователните бездействия от страна на административен орган се уреждат в глава XV, раздел II на АПК. В хипотезата на чл. 257 от АПК административният орган не изпълнява свое задължение, произтичащо пряко от нормативен акт. Така уреденият правен способ се идентифицира с осъдителен иск, при предявяването на който оспорвания следва да обоснове наличие на задължение за извършване на определени действия от страна на административния орган, произтичащи пряко от нормативен акт, който следва да бъде конкретизиран от оспорвания, като в негова тежест е и установяване на всички факти, от които произтича твърдяното задължение.

В хипотезата на чл. 257 от АПК на оспорване пред съда подлежи неизвършването на действия, които са вменени пряко като задължение за административния орган в закон или подзаконов нормативен акт. Задължението като дължими фактически действие на конкретния административен орган следва да не са абстрактно, а конкретно регламентирани в Конституцията, законите и подзаконовите нормативни актове, за да е възможно да се отграничи кога тяхното изпълнение влече последиците на отговорността по чл. 1 от ЗОДОВ. В настоящия случай, ищецът конкретизира твърдяното бездействие от страна на служители на Столична община като посочва, че същото е довело до изключително забавяне (41 години) в приключване на

отчуждително - обезщетителна процедура по заповед за отчуждаване №РД-34-1414/10.06.1981 г. на председателя на ИК на СНС.

Настоящият съдебен състав споделя разбирането, че не всяко неизпълнение на задължение на административен орган представлява бездействие по смисъла на чл. 257, ал. 1 от АПК, а само неизвършването на фактически действия, при наличието на нормативно установено задължение за извършване на такива. Разпоредбата на чл. 100 от ЗТСУ (отм.), но приложим по силата на § 9, ал. 1 от ПЗР на ЗУТ изисква издаването на нарочна заповед за конкретните обекти, дадени като обезщетение при отчуждаване на собствен недвижим имот. В този смисъл сочените от ищеца действия, които е следвало да бъдат предприети от ответника за довършване на отчуждително - обезщетителна процедура по заповед за отчуждаване №РД-34-1414/10.06.1981 г. на председателя на ИК на СНС не представляват по същността си фактически действия, а правни действия и по конкретно издаване на заповед по § 9, ал. 1 от ПР на ЗУТ във връзка с чл. 100 от ЗТСУ (отм.) и чл. 102 (отм.) от ЗС. Неиздаването на така заповед, има за последица формирането на мълчалив отказ, защита срещу който се осъществява в срока по чл. 149, ал. 2 от АПК. По делото не са налице данни ищецът да е оспорил формирания мълчалив отказ на кмета на Столична община да издаде заповед по § 9, ал. 1 от ПР на ЗУТ във връзка с чл. 100 от ЗТСУ (отм.) и чл. 102 (отм.) от ЗС.

Въз основа на изложеното, настоящият съдебен състав намира, че не е налице твърдяното незаконосъобразно бездействие на Столична община, което да обоснове наличието на първата предпоставка за възникване на правото на обезщетение в хипотезата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Административният орган в производството по § 9, ал. 1 от ПР на ЗУТ във връзка с чл. 100 от ЗТСУ (отм.) не дължи извършване на фактически действия, а дължи произнасяне с нарочно волеизявление съставляващо по същността си индивидуален административен акт.

Доколкото в настоящото производство по реда на чл. 203, ал. 4 от АПК не се установи твърдяното от ищеца незаконосъобразно бездействие следва да се приеме, че не е налице и пряка причинно следствена връзка между него и настъпването на претендираните имуществени и неимуществени вреди.

По изложените съображения настоящият съдебен състав намира за неоснователни предявения от Л. Г. иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Предвид изхода на спора на ищеца не се дължат разноски в настоящото производство. С оглед волеизявлението на процесуалния представител на ответника за присъждане на разноски, на Столична община следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер, определен по Закона за правната помощ.

Предвид изложеното и на основание чл. 203 и сл. от АПК във връзка с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, Административен съд София-град, Второ отделение, 56-ти състав

РЕШИ:

ОХВЪРЛЯ изцяло предявения от Л. С. Г. чрез пълномощник адв. А. Г. иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ против Столична община за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 6 000 лв. (като част от 10 000 лв.), ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

ОСЪЖДА Л. С. Г. да заплати на Столична община разноски по делото в размер на 150 (сто и петдесет) лева.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: